

LIBRIS

We know
books

Gottfried August Bürger

Aventurile baronului
MÜNCHHAUSEN

Traducere din germană și prefață de
BARBU CIOCULESCU

Cu ilustrații de
GUSTAVE DORÉ

Cuprins

Prefață de Barbu Cioculescu / 5

CAPITOLUL I

Călătoria în Rusia și la Sankt-Petersburg / 11

CAPITOLUL II

Povestiri de vânătoare / 18

CAPITOLUL III

Despre câinii și caii
baronului Münchhausen / 33

CAPITOLUL IV

Aventurile baronului Münchhausen
în războiul împotriva turcilor / 42

CAPITOLUL V

Aventurile baronului Münchhausen
în timpul captivității la turci.
Cum revine în patrie / 50

CAPITOLUL VI

Prima aventură pe mare / 59

A doua aventură pe mare / 69

A treia aventură pe mare / 74

A patra aventură pe mare / 77

A cincea aventură pe mare / 81

A șasea aventură pe mare / 90

A șaptea aventură pe mare.

Povestiri adevărate ale unui tovarăș
care a luat cuvântul în lipsa baronului / 98

Baronul își reia povestirea / 103

A opta aventură pe mare / 122

A noua aventură pe mare / 129

A zecea călătorie pe mare,
a doua călătorie pe Lună / 132

Călătorie spre miezul Pământului
și alte remarcabile călătorii / 138

CAPITOLUL I

Călătoria în Rusia și la Sankt-Petersburg

Am întreprins această călătorie în Rusia, în toiul iernii, plecând de la acea judecată sănătoasă că, pe vreme rece și pe ninsoare, drumurile din nordul Germaniei, ale Poloniei, ale Curlandei și Livoniei, care, după descrierile călătorilor sunt mai impracticabile decât chiar acelea către templul virtuții, se îmbunătățesc, fără să mai pretindă nimic de la bunăvoința guvernelor. Am mers călare, ceea ce cu siguranță este modul cel mai plăcut de transport, cu condiția, totuși, ca atât călărețul, cât și calul să fie buni: în felul acesta nu mai ești expus să ai probleme de onoare cu cine știe care căpitan de poștă neamț, nici nu mai ești silit să te oprești în fața fiecărei crâșme, la discreția vreunei droaște stricate. Eram îmbrăcat ușor, așa că numai bine nu mi-a fost, pe măsură ce înaintam către nord-est.

Închipuiți-vă, acum, pe vremea asta aprigă, în acel climat aspru, un sărman moșneag zăcând pe marginea unui drum pustiu din Polonia, stând în bătaia unui vânt glacial și de-abia având cu ce să-și acopere goliciunea. În-fățișarea acestui om mi-a sfâșiat inima și, cu toate că era un ger de crăpau pietrele, i-am azvârlit dulama mea. Chiar în clipa aceea, o voce răsună în cer și, lăudându-mi generozitatea, grăi: „Să mă ia dracu’, fiule, dacă această faptă bună va rămâne nerăsplătită.“

Mi-am văzut de drum, până când m-a împresurat bezna nopții. Nici un semn, nici un zgomot care să-mi indice apropierea vreunui sat: întreaga țară ațipise sub zăpadă și nu știam încotro s-o apuc.

Istovit, la capătul puterilor, m-am hotărât să descalec. Mi-am legat bidiviul de un soi de țaruș ce ieșea din troian. Prevăzător, mi-am pus unul dintre pistoale sub braț și m-am întins pe zăpadă. Am tras un somn așa de bun, încât atunci când am deschis ochii era ziua mare. Și ce mirare mă cuprinse când mi-am dat seama că mă aflu în mijlocul unui sat, în cimitir!

LBRIS

We know
books

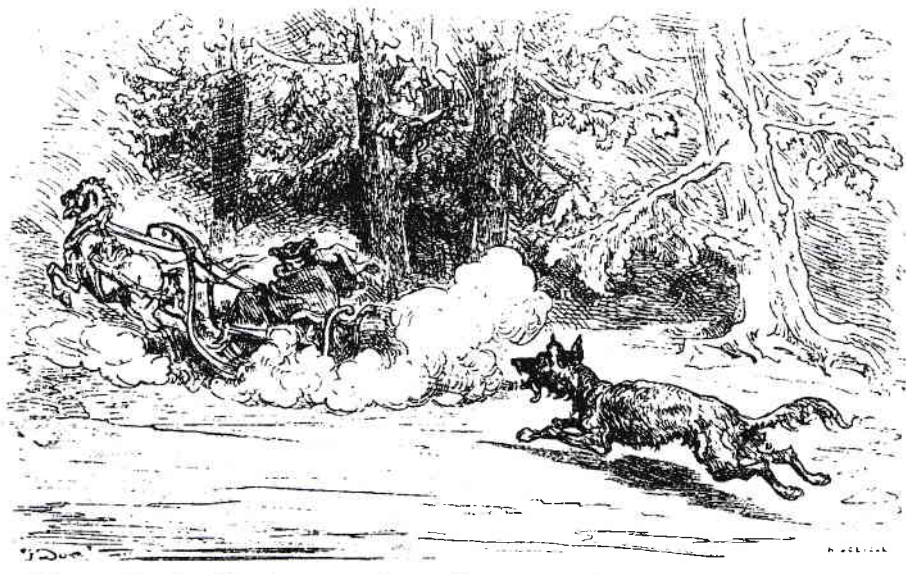
În primul moment, nu mi-am văzut deloc calul, dar, după câteva clipe, l-am auzit nechezând deasupra mea. Am ridicat capul și m-am putut convinge că bidiviul meu era agățat de vârtelnița clopotniței. Mi-am dat numaidecât seama de această neobișnuită întâmplare: găsisem satul acoperit cu desăvârșire cu zăpadă; în timpul nopții, gerul se domolise și, în timp ce dormeam, zăpada topindu-se, mă coborâse, binișor, până pe pământ; ceea ce, în beznă, luasem drept țăruș, nu era altceva decât vârtelnița de pe clopotniță. Fără să stau pe gânduri, am scos unul din pistoalele mele, am țintit căpăstrul, l-am nimerit, calul a căzut ca un măr copt și am intrat în felul acesta norocos în posesia bidiviului meu, urmându-mi drumul.

Totul a mers bine până la sosirea mea în Rusia, unde nu este obiceiul să mergi iarna călare. Cum, din principiu, mă conformez întotdeauna obiceiurilor țărilor în care mă aflu, am luat o sanie cu un singur cal și am pornit voios către Sankt-Petersburg.

Nu prea mai știu dacă întâmplarea s-a petrecut în Estonia sau în Ingria, dar mi-aduc încă foarte bine aminte că m-am trezit într-o pădure a groazei, urmărit de un lup uriaș, căruia foamea îi sporea iuteala. Acuși-acuși m-ar fi ajuns; nu era cu puțință să-i scap: m-am întins mașinal în fundul saniei și-am lăsat calul să se descurce, să facă după cum crede el mai bine.

S-a întâmplat ceea ce presupusesem, dar nu îndrăzneam să sper. Fără să-i pese de făptura-mi cea osoasă, lupul se repezi furios la cal, îi sfâșie și-i devoră dintr-odată întregul dos, încât sârmanul animal, înnebunit de groază și durere, gonea de rupea pământul. Eram salvat! Ridicai pe furiș capul și văzui că lupul începea să iasă prin partea din față a calului, pe măsură ce mânca din el; împrejurarea era prea frumoasă, ca s-o las să-mi scape. Nici una,

nici două, apucaî biciul, sfichiindu-l din toate puterile; acest desert neaşteptat îl sperie de moarte: o porni înainte cât îl ţineau picioarele. Leşul calului căzu la pământ şi, să vezi ciudăţenie!, lupul meu a rămas prins în hamurile lui. Cât mă priveşte, nu conteneam să-l mângâi cu biciul, aşa încât, zburând ca vântul, nu întârziarăm să ajungem sănătoşi şi voioşi la Sankt-Petersburg, măcar că nu ne prea aşteptam la asta şi spre marea mirare a trecătorilor.

N-o să vă plictisesc, domnilor, cu cine ştie ce consideraţii privind obiceiurile, artele, ştiinţele şi alte particularităţi ale strălucitoarei capitale a Rusiei. Încă şi mai puţin am să vă vorbesc despre intrigile şi plăcutele aventuri de care ai parte în societatea elegantă, în care doamnele oferă străinilor o atât de largă ospitalitate. Prefer să vă aţintesc atenţia asupra unor subiecte mai însemnate şi mai nobile, asupra cailor şi câinilor, de pildă; apoi asupra vulpilor, lupilor, urşilor, în care Rusia, atât de bogată în toate

soiurile de vânat, abundă mai mult decât oricare altă țară din lume. Să vă vorbesc, în fine, de acele escapade, exerciții cavaleriești, acțiuni pline de strălucire, care stau mai bine unui gentilom, decât păcătoasele de citate în greacă și latină, acele strâmbături și deșarte jocuri de cuvinte ale unor filfizoni francezi ce se cred spirituali.

Pentru că a trecut oarece vreme până să pot să-mi iau în primire serviciul, am avut cam vreo două luni răgazul și libertatea deplină de a-mi cheltui timpul și banii în chipul cel mai nobil. Nopti și zile berechet le-am petrecut jucând cărți și ciocnind pahare. Asprimea climei și obiceiurile națiunii au asigurat butelcii o înaltă importanță socială, pe care aceasta nu o are în cumpătata noastră Germanie, și am găsit în Rusia inși care pot fi considerați desăvârșiți în genul acesta de exerciții. Dar cu toții nu ajungeau nici la degetul mic al unui general cu mustața colilie, roșu în obraz, care cina cu noi, la masa oaspeților. Acest brav bărbat își pierduse, într-o luptă cu turcii, partea de sus a craniului, așa fel încât de fiecare dată când îi era prezentat un străin, își cerea scuze, în chipul cel mai curtenitor, că nu-și scotea pălăria. Avea obiceiul să soarbă, pe când mânca, mai multe butelci cu răchie și, în încheiere, să dea pe gât o sticlă de arak, dublând câteodată doza, după împrejurări; cu toate acestea, nu era chip să vezi la el cel mai mic semn de beție. Lucrul ăsta vă depășește, fără-ndoială. Așa mi s-a întâmplat și mie. Vreme îndelungată nu mi l-am putut explica, până în ziua când am descoperit, din pură întâmplare, cheia enigmei. Generalul avea obiceiul să-și salte din când în când pălăria. Observasem în mai multe rânduri mișcarea, fără să-i acord vreo însemnătate. Nu era de mirare că i se înfierbânta fruntea, încă mai puțin că simțea nevoia de aer. Toțiși, am sfârșit prin a vedea că, în același timp cu pălăria,

ridica o placă de argint fixată acolo și care-i servea de craniu, iar, atunci, aburii băuturilor spirtoase pe care le dăduse pe gât ieșeau ca niște norișori. Găsisem cheia enigmei. Am povestit unor amici descoperirea făcută și m-am oferit să le demonstrez exactitatea ei. M-am așezat, cu pipa în dinți, în spatele generalului și, în clipa în care și-a ridicat pălăria, am întins o bucățică de hârtie aprinsă către norișori. Ne-am putut atunci bucura de un spectacol pe cât de nou, pe atât de minunat. Transformasem în coloană de foc aburii care se ridicau din general, iar vaporii ce se învolburau în chica generalului alcătuiau un nimb albăstrui, cum n-a înconjurat nicicând capul celui mai smerit dintre sfinți. Experiența mea nu-i putu rămâne ascunsă generalului. Însă el se supără atât de puțin, încât ne îngădui de mai multe ori să repetăm exercițiul ce-i dădea un aer atât de venerabil.

CAPITOLUL II

Povestiri de vânătoare

Trec sub tăcere nenumărate scene vesele, la care am fost actori sau martori, în împrejurări asemănătoare, fiindcă vreau să povestesc diferite întâmplări cinegetice cu mult mai minunate și mai interesante.

Nu mai este nevoie să vă spun, domnilor, că societatea în care mă simt cel mai bine este alcătuită din acești bravi companioni care știu să prețuiască nobila plăcere a vânătorii. Împrejurările care au favorizat toate aventurile mele, norocul, ce m-a întovărășit de fiecare dată, vor rămâne cele mai frumoase amintiri ale vieții.

Într-o dimineață, am văzut de la fereastra dormitorului meu un eleșteu întins ce se afla în preajmă, acoperit în întregime cu stoluri de rațe sălbatice. Îndată mi-am înhățat pușca, am coborât la iuțeală scările, cu atâta grabă încât m-am izbit cu nasul de ușă. Am văzut treizeci

și șase de scânteii, dar aceasta nu m-a făcut să pierd o clipă. Mă pregăteam să trag, dar chiar atunci, spre marea mea deznădejde, mi-am dat seama că lovitura violentă ce-o promisem în față provocase și căderea cremenii din pușcă. Ce era de făcut? N-aveam timp de pierdut. Din fericire, mi-am adus aminte ce văzusem cu câteva clipe înainte. Am deschis încărcătorul, am îndreptat arma în direcția vânatului și mi-am trântit un pumn în ochi. Lovitura asta strașnică făcu să-mi țâșnească din ochi o jerbă de scânteii, îndestulătoare pentru aprinderea pulberii. Pușca bubui și împușcai cinci perechi de rațe, patru lișițe și două găinușe

de apă. Asta dovedește că prezența de spirit este sufletul marilor acțiuni. Dacă ea aduce soldatului și marinarului servicii neprețuite, vânătorul îi datorează, de asemenea, o mulțime de reușite.

Astfel, bunăoară, mi-aduc aminte că într-o zi am zărit pe luciul apei unui lac, pe malul căruia mă duseseră pașii, câteva duzini de rațe sălbaticе, prea risipite ca să pot spera să le ating dintr-un singur foc. Ca o culme a nenorocirii, ultima încărcătură de praf de pușcă era gata îndesată în armă, iar eu tocmai cu asta aș fi vrut să le împușc pe toate, căci invitaseam la masă un mare număr de prieteni și de cunoscuți.

Mi-a trecut atunci prin minte că mai aveam în tolbă și o bucată de slănină, din proviziile luate cu mine. Am rupt în fâșii lungi lesa câinelui meu și le-am legat unele de altele, obținând un fir lung. Am legat de un capăt bucățica de slănină și am aruncat către rațe această nadă. Apoi m-am pitulat în stufărișul de pe mal. Am avut mulțumirea să văd un prim rățoi apropiindu-se repede și înghițind slăcina. Cealaltă rață se înșirui după cea dintâi, apoi cu toatele, și cum slăcina înghițită era unsuroasă, ea lunea numaidecât de-a lungul păsării, afară, o altă rață o înghițea, apoi o a treia și așa mai departe. După câteva clipe, bucățica mea de slănină trecuse prin toate rațele, fără să se desfacă din legătura ei: le înșirui ca pe niște perle. Înveselit cum nu se mai poate, le-am tras spre mine, mi-am trecut legătura de cinci-șase ori în jurul umerilor și al mijlocului și m-am întors spre casă.

Cum mai aveam ceva drum de străbătut și grămada de rațe mă stingherea nemaipomenit, începuse să-mi pară rău că prinsesem atâtea. Atunci chiar surveni un eveniment care, în prima clipă, îmi pricinui o oarecare neliniște. Rațele erau încă pline de viață: revenindu-și puțin